

BACCALAUREAT GENERAL

SESSION 2015

TURC

LANGUE VIVANTE 1

EPREUVE DU VENDREDI 19 JUIN 2015

Durée de l'épreuve : **3 heures**

Séries **ES/S** – coefficient : **3**

Série **L** langue vivante obligatoire (LVO) – coefficient : **4**

Série **L** LVO et langue vivante approfondie (LVA) – coefficient : **8**

Le candidat choisira le questionnaire correspondant à sa série.

L'usage des calculatrices et des dictionnaires n'est pas autorisé.

Répartition des points	
Compréhension	10 points
Expression	10 points

Avant de composer, le candidat s'assurera que le sujet comporte bien 5 pages numérotées de 1/5 à 5/5.

Laiklik Nedir, Ne Değildir?

Hıristiyanlar'a, kutsal saydıkları Kudüs'ün yolunu açmak bahanesiyle Müslümanlar'a, yani Anadolu Selçuklularına, karşı Birinci Haçlı Seferi düzenlenirken, 1095 yılında, Papa II. Urbain'nin Clermont Konsili'nde söylediği, "Dieu le veut!" (Tanrı bunu istiyor!) sözleri Haçlı Seferleri'nin nârası¹ haline gelecekti. İnsanlığın yüzkaralarından biri olarak tarihe geçen Haçlı Seferleri Tanrı'nın buyruğu gibi sunuluyordu. 1095-1291 yılları arasındaki o seferlerde sivil-asker üç milyon insan yaşamını yitirdi. (...)

"Tanrı" adı, tarih boyunca çeşitli ereklerle² kullanılmıştır. Sormak gerekir: Acaba hangi Tanrı, kullarının savaşmasını, birbirini öldürmesini ister? Tabii, mitolojideki Savaş Tanrısı Ares'in dışında... Kimi insanlar, çoğu kez dinleri, dinsel zaafı ve Tanrı'nın adını kullanarak iyi ya da kötü emellerini gerçekleştirmeye yöneliyorlar.

Dünyada pek çok kötülüğün, yukarıda örnekleri verildiği şekilde Tanrı'nın adı kullanılarak yapıldığı göz ardı edilmemeli. Din savaşlarının çok sayıda örnekleri tarihte yerini almıştır. Bugün dahi Ortadoğu'yu kan gölüne çeviren korkunç çatışmalar, savaşlar dinsel gerekçeyle yapılmıyor mu? Hattâ bazen aynı dinin farklı mezhepleri değil mi söz konusu olan? Ülkemizde yaşadığımız dinci kışkırtmalı korkunç olayları anımsayalım: Kubilay olayı çok geride kaldı denebilir. Ya ötekiler... Maraş Katliamı, Çorum olayları, Konya'daki Kudüs Mitingi, Sivas'ta Madımak'ta yitirdiklerimiz...

Laikliğe gelince... Hiç çarpıtılmasın... Laiklik, dinsizlik değildir; din düşmanlığı hiç değildir. Yalnızca, devlet yönetimi ile dünya işlerini dinden ayrı tutma anlayışıdır. Demokrasinin vazgeçilmezi, sosyal barışın ön koşulu, bütün inançlara saygının güvencesidir laiklik; ayrıştırıcı değil, içerdığı hoşgörüyü birleştiricidir. Demokratik yaşamın, toplumsal barışın olmazsa olmazıdır. Laikliğin olmadığı yerde özgürlük de olmaz, demokrasi de. En kısa anlatımla, laiklik inanç özgürlüğüdür.

İnsanları, dindarlar - laikler diye ayırmak anlamsızdır. Bu kavramlar birbirinin karşıtı değildir; dindarlar da pekala, laik düşünceden yana olabilirler; olmalıdırlar da... Başka dinden, başka mezhepten, başka inançlardan olanlara hoşgörülü ve saygılı olabilmeleri için... Devlet yönetimi laik olmalıdır. Devlet, bütün yurttaşlarını kucaklayacaksa zaten öyle olmak zorundadır. Aksi halde dayatmalar söz konusu olur.

Laiklik sözcüğü dilimize Fransızca "laïcité"den girmiştir. Larousse sözlüğüne göre, "Din"i, siyasetin ve yönetimin, özellikle de temel eğitimin dışında tutan anlayışı ifade eder; düşünce özgürlüğü ile din ve vicdan özgürlüğü esaslarına dayanır. "Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik" ilkelerine dayalı 1789 Fransız Devrimi sonrasında dinin, yürütme, yargı ve yasamanın yani üç erkin³ dışında tutulması ilkesi benimsenmiştir. Buradaki kardeşlik, din, dil, ırk, cinsiyet farkı gözetmeyen insancıl bir kardeşliktir; ayrıcı değil, birleştiricidir. Fransız anayasasına ise laiklik ilkesi 1905'te girmiştir. O anayasanın ilk maddesi şöyledir: "Fransa, bölünmez, laik, demokratik ve sosyal bir cumhuriyettir."

Aslında laikliğe ilk damgasını vuran ABD'dir. ABD'nin kurucu büyüklerinden sayılan, üçüncü Başkanı Thomas Jefferson'un hazırladığı anayasa din ile devlet işlerini birbirinden tamamen ayırmıştır. ABD'de kilise ile devlet ayrılığı söz konusudur.

Laiklik ilkesi Türkiye Cumhuriyeti'nin temel taşlarından biri olarak 5 Şubat 1937'de anayasaya girmiştir. 11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, laiklik ilkesinin anayasaya girişinin 77. yıldönümü nedeniyle yaptığı açıklamada şöyle diyordu: "Sosyal barışın korunmasının en önemli

1 Nâra : Haykırma, bağırma

2 Erek : Amaç

3 Erk : Bir işi yapabilme gücü, kudret, iktidar

şartı olan laiklik, vatandaşlarımızın farklılıklar taşıyan inançlarını özgür şekilde yaşayabilmelerinin güvencesidir. Bu itibarla laiklik, devletin bütün dinler ve mezhepler ile inanç grupları ve inançsızlar karşısında tarafsız olmasını, hepsine saygıyla yaklaşmasını öngörmektedir. Devletin din ve vicdan özgürlüğünün kullanılması konusunda herkese eşit mesafede durması, farklı hayat tarzlarına gelebilecek baskıların önüne geçmesi, hak ve özgürlükler sistemi olan demokrasinin vazgeçilmez gereklerinden biridir.” (*)

(...)

50 Kuruluş felsefesine ve Anayasamızın değişmez maddelerinden olan 2. maddesine göre “Türkiye Cumhuriyeti... demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir.” Cumhurbaşkanlığı yemini de laikliğe vurgu yapar: “...Anayasaya, hukukun üstünlüğüne, demokrasiye, Atatürk ilke ve inkılaplarına ve laik cumhuriyet ilkesine bağlı kalacağıma...” (...)

55 Bilindiği gibi, İslam ülkeleri arasındaki tek laik ülke Türkiye’dir. Türkiye, Atatürk devrimi aydınlanması ve laiklik sayesinde bütün o ülkeler arasında, gelişmişlikte en ileri konuma gelebilmiştir; üstelik petrol vb. bir zenginlik kaynağı olmadığı halde. (...) Tarihi iyi okumak gerekir. Siyasetin din ve mezhep ilişkilerine göre yönlendirilmesinin Ortadoğu’daki Arap ülkelerini nasıl kan gölüne çevirdiğini bugünlerde bir kez daha yaşayarak görüyoruz. (...) Tarihi bilmeyenler en azından bu gelişmelerden ders çıkarmalıdır.

60 Vaktiyle siyasetten çekildiklerinde, İsmet İnönü’ye ve Celal Bayar’a Türkiye’yi tehdit edebilecek tehlikeler ayrı ayrı sorulmuştu. Bayar’a göre en büyük tehlike ‘komünizm’di; İnönü’ye göre ise ‘irtica’⁴... 1950-60 yılları arasında iktidardaki Demokrat Parti’nin ileri gelenleri hep, komünizmin bir gece ansızın geleceğinden kaygı duyarlardı. Bayar’ı kaygılandıran konu bugün gündemden düşmüş gibi görünüyor. Keşke İnönü’nün kaygısı için de aynı şeyi söyleyebilsek.

Doğan Hasol, <http://www.doganhasol.net> – 06.09.2014

(*) Posta gazetesi, 06.02.2014.

I.COMPREHENSION (10 points)

Seuls les candidats des séries S et ES et ceux de la série L qui ne composent pas au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traitent les questions de 1 à 8.

1.Yazar, Haçlı Seferlerini neden insanlığın yüzkarası olarak nitelendiriyor? (0,5 point)

2.Yazar, dün ve bugün yaşanan bir çok çatışmanın çoğunlukla hangi gerekçeyle yapıldığını ileri sürüyor ? (0,5 point)

3.Laiklik, metinde neden demokrasinin vazgeçilmezi olarak niteleniyor ? (1 point)

4.Metinde hangi anayasalardan ne sebeple sözediliyor? (1,5 point)

5.Metinde adı geçen siyasetçilerden üçünü belirtin, hangi nedenle bu kişilere gönderme yapıldığını yazın. (1,5 point)

6." Medet ummak" ne anlama gelir? Bununla bir tümce kurunuz. (1point)

7.Aşağıdaki kelimelerin eşanlamlılarını bulunuz. (1point)
Koşul, saygı, misal, inkılap

8.Aşağıdaki bölümü Fransızcaya çeviriniz. (3 points)

Hıristiyanlara, kutsal saydıkları Kudüs'ün yolunu açmak bahanesiyle Müslümanlara, yani Anadolu Selçuklularına, karşı Birinci Haçlı Seferi düzenlendi. 1095 yılında, Papa II. Urbain'nın Clermont Konsili'nde söylediği, "Dieu le veut!" (Tanrı bunu istiyor!) sözleri Haçlı Seferleri'nin nârası haline geldi. İnsanlığın yüzkaralarından biri olarak tarihe geçen Haçlı Seferleri Tanrı'nın buyruğu gibi sunuluyordu. 1095-1291 yılları arasındaki o seferlerde sivil-asker üç milyon insan yaşamını yitirdi.

Laiklik ilkesi Türkiye Cumhuriyeti'nin temel taşlarından biri olarak 5 Şubat 1937'de anayasaya girmiştir. 11.Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, laiklik ilkesinin anayasaya girişinin 77. yıldönümü nedeniyle bir açıklamada önemini anımsatmıştır.

Seuls les candidats de la série L composant au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traitent les questions de 1 à 8.

1.Haçlı Seferlerinin insanlığın yüzkarası olarak nitelenmesinin gerekçesi nedir? (0,5 point)

2.Yazar, dün ve bugün yaşanan bir çok çatışmanın çoğunlukla hangi gerekçeyle yapıldığını ileri sürüyor? (0,5 point)

3.Laiklik, metinde neden demokrasinin vazgeçilmezi olarak niteleniyor? (1 point)

4.Metinde hangi anayasalardan, ne sebeple sözediliyor? (1,5 point)

5. Metinde adı geçen siyasetçilerden üçünü belirtin, hangi nedenle bu kişilere gönderme yapıldığını yazın. (1,5 point)
6. "Medet ummak" ne anlama gelir? Bununla bir tümce kurunuz. (1point)
7. Aşağıdaki kelimelerin metindeki eş anlamlılarını bulunuz. (1point)
Koşul, saygı, yitirmek, devrim
8. Aşağıdaki bölümü Fransızcaya çeviriniz. (3 points)

Hıristiyanlara, kutsal saydıkları Kudüs'ün yolunu açmak bahanesiyle Müslümanlara yani Anadolu Selçuklularına karşı Birinci Haçlı Seferi düzenlendi. 1095 yılında, Papa II. Urbain'nın Clermont Konsili'nde söylediği, "Dieu le veut!" (Tanrı bunu istiyor!) sözleri Haçlı Seferleri'nin nârası haline geldi. İnsanlığın yüzkaralarından biri olarak tarihe geçen Haçlı Seferleri Tanrı'nın buyruğu gibi sunuluyordu. 1095-1291 yılları arasındaki o seferlerde sivil-asker üç milyon insan yaşamını yitirdi.

Laiklik ilkesi Türkiye Cumhuriyeti'nin temel taşlarından biri olarak 5 Şubat 1937'de anayasaya girmiştir. 11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, laiklik ilkesinin anayasaya girişinin 77. yıldönümü nedeniyle bir açıklamada önemini anımsatmıştır :

Kuruluş felsefesine ve Anayasamızın değişmez maddelerinden olan 2. maddesine göre "Türkiye Cumhuriyeti... demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir."

EXPRESSION (10 points)

Seuls les candidats des séries S et ES et ceux de la série L qui ne composent pas au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traitent les questions de 1 à 3.

- 1 Fanatik ya da fanatiklik kelimelerinin sizde yaptığı çağrışımları, belli bir mantık çerçevesinde yazınız. (3 points - 10-12 lignes)
- 2 Fransa ve Türkiye laiklik kavramını anayasalarına sokmuş iki devlettir. Bundan hareketle laiklik konusundaki düşüncelerinizi, iki ülkedeki uygulamaları karşılaştırmaya çalışarak yazınız. (3 points - 10-12 lignes)
3. "Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik" ilkesi, sizce günümüzde nasıl yorumlanmalıdır. (4 points - 12-15 lignes)

Seuls les candidats de la série L composant au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traitent également les questions de 1 à 3.

1. Fanatik ya da fanatiklik kelimelerinin sizde yaptığı çağrışımları, belli bir mantık silsilesi içinde yazınız. (3 points - 12-15 lignes)
2. "Tarihini bilmeyen milletler başka milletin avı olurlar" cümlesinden sizin anladıklarınız nelerdir? (3 points - 12-15 lignes)
3. "Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik" ilkesi, sizce günümüzde nasıl yorumlanmalıdır. (4 points - 15-18 lignes)